

Sygn. akt : II AKa 6/05

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2005 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Elżbieta Mieszczkańska
	SSA Mirosław Ziaja SSO del. Waldemar Szmidt (spr.)
Protokolant	Sylwia Radzikowska

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Małgorzaty Siemińskiej

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2005 r. sprawy

wnioskodawcy **M. S. (S.)**

- o odszkodowanie -

na skutek apelacji pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 7 października 2004 r. sygn. akt. XVI 1 Ko 31/99

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację pełnomocnika wnioskodawcy za oczywiście bezzasadną,
2. wydatkami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II Aka 6/05

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 7 października 2004 roku w sprawie o sygnaturze XVI 1 Ko 31/99 na podstawie art. 8 ust.2a i 2b oraz art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy M. S. kwotę 59.150 zł z ustawowymi odsetkami od dnia prawomocności wyroku - tytułem zadośćuczynienia. W pozostałej części wniosek oddalono, kosztami postępowania obciążając Skarb Państwa.

Wyrok sądu okręgowego zaskarżony został apelacją pełnomocnika wnioskodawcy, który zarzucił orzeczeniu zaskarżając je w punkcie 2 błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, polegający na rozgraniczeniu okresu pobytu wnioskodawcy w więzieniu i w obozie pracy, od okresu pobytu na zesłaniu i różnicowaniu miesięcznych kwot będących podstawą obliczenia należnego zadośćuczynienia a również przyjęcie kryterium minimalnego wynagrodzenia przy przyznaniu zadośćuczynienia. Stawiając powyższy

zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i przyznanie wnioskodawcy dalszej kwoty zadośćuczynienia, której domagał się w trakcie postępowania, to jest dodatkowo 19 000,00zł.

Sąd Apelacyjny w Katowicach rozpoznając niniejszą sprawę, stwierdził co następuje;

Apelacja pełnomocnika wnioskodawcy jest w sposób oczywisty bezzasadną. Orzekający w sprawie sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny całości materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i wyprowadził trafne wnioski zarówno w odniesieniu do samej zasady orzeczenia o zadośćuczynieniu jak i wysokości należnej z tego tytułu kwoty.

Rozstrzygnięcie sądu I instancji w części dotyczącej uprawnienia ubiegania się o odszkodowanie nie jest przez strony kwestionowane /co wynika zarówno z faktu nie zaskarżenia orzeczenia w tej części, jak i stanowiska zaprezentowanego w trakcie rozprawy przez sądem odwoławczym/ i fakt ten zwalnia tutejszy sąd od szczegółowych w tym względzie - aprobujących dla orzeczenia sądu I instancji rozważań. Wskazać natomiast należy przyczyny, które zdaniem sądu odwoławczego czynią bezskuteczną wniesioną apelację pełnomocnika dotyczącą zróżnicowania przez sąd meriti okresów pobytu przez wnioskodawcę w więzieniu, obozie pracy oraz tak zwanej zsyłce i przyznaniu w związku z tym odmiennych za poszczególne okresy kwot zadośćuczynienia.

Przede wszystkim wskazać należy, że uzasadnienie skargi odwoławczej charakteryzuje trudna do wytłumaczenia niekonsekwencja. Z jednej strony skarżący przyznaje, że w okresie pobytu na zsyłce - a zatem w czasie gdy wykonywał pracę zarobkową, założył rodzinę, zamieszkiwał poza miejscem odosobnienia a jego podstawowe prawa ograniczone były jedynie w odniesieniu do swobody przemieszczania się - jego sytuacja różniła się w zasadniczy sposób od tego okresu czasu gdy przebywał w łagrze i więzieniu. Potwierdza zatem skarżący, że nie doznawał wówczas tortur fizycznych i nie przebywał w skrajnie trudnych warunkach bytowych. Wywodzi jednak dalej, że powyższe różnice, a w szczególności "dyskomfort wynikający z niemożności decydowania przez wnioskodawcę o swoim losie" jest okolicznością stanowiącą o bezzasadności odróżniania okresu pobytu w łagrze od zsyłki.

Niekonsekwencja wynikać zdaje się również z kolejnych forsowanych przez skarżącego tez. Konstatuje bowiem apelujący, że "żadna kwota nie zrekompensuje cierpień moralnych i fizycznych lecz... bolesne jest dla wnioskodawcy, że za czyny ponad przeciętne i bohaterskie przyznaje się odszkodowanie poniżej przeciętnej".

Zdaniem orzekającego w sprawie niniejszej sądu odwoławczego zróżnicowanie kwot zadośćuczynienia od okoliczności i warunków w jakich wskutek decyzji okupacyjnych władz sowieckich przebywał w odosobnieniu wnioskodawca - jest w pełni uzasadnione. Nie negując cierpień, oraz szkód, których doznał wnioskodawca niezaskarżenie, potwierdzając również, że szeregu krzywd powetować po prostu nie sposób - stwierdzić należy, że skoro zdecydował się wystąpić ze stosownym roszczeniem - liczyć się powinien również z ewentualnością badania czy jego dolegliwości na poszczególnych etapach pobytu na terenie ZSRR były tożsame lub podobne. Należy zauważyć dalej, że skoro ustawodawca nie określił w ustawie będącej podstawą dochodzenia roszczeń w sprawie niniejszej stałej kwoty należnej tytułem zadośćuczynienia osobom pozostającym z różnych przyczyn, bez własnej woli, poza granicami Państwa Polskiego - uprawnionym jest orzekanie kwot zróżnicowanych również w kontekście kryterium warunków, w jakich wnioskodawca poza terenem kraju przebywał.

Rozstrzygnięcie sądu okręgowego również w zakwestionowanej przez apelującego części jawi się zatem jako w pełni prawidłowe i argumentami podniesionymi w skardze zakwestionowane być nie może. Podobnie sama kwota bazowa zadośćuczynienia nie nasuwa zastrzeżeń sądu odwoławczego, jej wysokość pozostaje bowiem w granicach swobody uznania sądu, które zakreślają przepisy procedury i nie może być uznana za w sposób rażąco niską.

Zaskarżony wyrok sądu okręgowego uznać należy w związku z powyższym za trafny i odpowiadający kryteriom orzeczenia sprawiedliwego. To zaś powoduje w konsekwencji o nieuwzględnieniu apelacji pełnomocnika i utrzymaniu tegoż wyroku w mocy - co Sąd Apelacyjny w Katowicach uczynił, orzekając również o kosztach postępowania odwoławczego stosownie do treści art. 13 ustawy z dnia 22 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.